Küresel ticaret şirketlerinin Asya ofisleri

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Küresel şirketler Singapur'a neden geldi

Küresel ticaret şirketleri Singapur'a, on dokuzuncu yüzyılın ticaret evlerini (agency houses) şehre getiren nedenle geldi. A. Kısım, IV. Bölüm ve B. Kısım, II. Bölüm bu nedeni anlatmıştı: şehir, bölgenin üreticileri ile dünya pazarları arasında yer alıyordu. 1960'lardan itibaren Singapur açıklarındaki adalarda kurulan ve bu kısmın II. Bölümü'nde incelenen petrol rafinerileri, şehri Asya petrol piyasasının fiziki ve fiyat merkezi hâline getirdi. Tüccarlar varilleri takip etti. Rafinaj, depolama ve gemi yakıtı ikmali işi Singapur'da yoğunlaştıktan sonra, Asya'da petrol ticareti yapmak isteyen her şirketin orada bir masaya ihtiyacı vardı.

İkinci dalga, 2000 sonrasında Çin talebinin yükselişiyle geldi. Demir cevheri, kömür, bakır, soya fasulyesi ve palm yağı giderek artan hacimlerle Çin'e, Hindistan'a ve Güneydoğu Asya'ya aktı. Cenevre ya da Londra merkezli bir ticaret şirketi için Avrupa'daki iş günü, Asyalı alıcı ve satıcıların çalışma saatleriyle pek örtüşmüyordu. Singapur'daki bir alım satım masası ise Asya saat dilimini kapsayabilir, Çinli, Hintli, Endonezyalı ve Avustralyalı karşı taraflarla onların kendi çalışma saatlerinde iş yapabilir ve tek bir şehrin bankalarından ve hizmet sağlayıcılarından

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

yararlanabilirdi. Enterprise Singapore bugün dünyanın en büyük on enerji tüccarının Singapur'da bulunduğunu ve en büyük beş demir cevheri üreticisinden üçünün orada varlık gösterdiğini belirtir.[1]

Üçüncü etken kamu politikasıydı. Bu kısmın I. Bölümü'nde analiz edilen ve nitelikli gelire yüzde 5, 10 ya da 15'lik indirimli oranlar uygulayan Küresel Tüccar Programı (Global Trader Programme), Singapur'a önemli ölçüde ticari faaliyet, nitelikli personel ve stratejik işlevler yerleştiren şirketleri ödüllendirdi.[2] Enterprise Singapore, şehirde yerleşik yaklaşık 350 küresel tüccar ve 1,9 trilyon ABD doları tutarında açık deniz (offshore) ticaret bildirir. Açıklanan hedef, açık deniz ticaretini 2030'a kadar ikiye katlamaktır.[3] 350 küresel tüccar rakamı ile girişte anılan 400 emtia oyuncusu rakamı aynı kurumdan gelir, ancak farklı toplulukları ölçer. Bu, Cenevre cildinin İsviçre için gösterdiği gibi, ticaret şirketlerinin sayımının tanımlara bağlı olduğunu hatırlatır.

Trafigura: genel merkezi Singapur'da olan bir şirket

Trafigura, Singapur'u hukuki yuvası yapan küresel bir şirketin en açık örneğidir. Şirket 1993'te Claude Dauphin ve Eric de Turckheim tarafından dört kurucu ortakla birlikte kuruldu.[4] Grup ana şirketi, merkez ofisi Ocean Financial Centre'da bulunan Singapurlu bir özel şirket olan Trafigura Group Pte. Ltd.'dir. Cenevre, Houston, Montevideo ve Mumbai ise bölgesel merkez işlevi görür.[5] Cenevre cildi aynı düzenlemeyi diğer taraftan kaydetmişti: genel merkez Singapur'dadır, ancak grubun faaliyetlerinin büyük bir bölümü Cenevre'de yürütülür.[6]

Rakamlar, artık bir Singapur şirketinin başında olduğu işin ölçeğini gösterir. Trafigura 2025 mali yılında 240,3 milyar ABD doları gelir ve 2,67 milyar ABD doları net kâr açıkladı. Çalışan sayısı yaklaşık 12.000'dir. Grubun tamamı yaklaşık 1.400 çalışanına aittir. Richard Holtum Ocak 2025'te genel müdür oldu. Selefi Jeremy Weir ise Grup Başkanı görevini üstlendi. Weir, Eylül 2015'te hayatını kaybeden kurucu ortak Claude Dauphin'in yerine geçmişti.[7]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Singapur'daki yerleşim yeri, grubu yabancı yargılamalardan korumadı. Trafigura 28 Mart 2024'te Amerika Birleşik Devletleri'nde, Brezilyalı kamu görevlilerine yapılan ödemelerle bağlantılı olarak Yurt Dışı Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu'nun (Foreign Corrupt Practices Act) rüşvetle mücadele hükümlerini ihlal etmek için ortak anlaşma (conspiracy) suçlamasını kabul etti ve yaklaşık 127 milyon ABD doları ödemeyi kabul etti. Ocak 2025'te İsviçre Federal Ceza Mahkemesi, şirketi rüşveti önlemek için gerekli örgütsel önlemleri almamaktan suçlu buldu. Mahkeme 3,3 milyon ABD doları para cezası verdi ve 145,6 milyon ABD doları tazminata hükmetti. Trafigura bu karara itiraz etmiştir.[8] Bu davalar, ana şirketi nerede kurulmuş olursa olsun, bir ticaret şirketinin tüccarlarının faaliyet gösterdiği her yargı alanına açık olduğunu gösterir. H. Kısım, V. Bölüm ilgili yaptırım rejimlerini inceler.

Vitol, Gunvor, Glencore ve Mercuria

En büyük bağımsız enerji tüccarı olan Vitol 1966'da Rotterdam'da kuruldu. Singapur bağlı ortaklığı Vitol Asia Pte Ltd Nisan 1990'da kuruldu ve 10 Eylül 2019'dan bu yana Mike Muller tarafından yönetiliyor.[9] Grup günde ortalama 7,3 milyon varilden fazla petrol ve petrol ürünü ticareti yapar. 2025'te 343 milyar ABD doları gelir ve 4,2 milyar ABD doları net kâr açıkladı. En büyük faaliyetleri Cenevre, Houston, Londra ve Singapur'dadır. 2024'te yaklaşık 450 kıdemli ortak bu dört şehirde bulunuyordu.[10] Vitol, yeniden yapılandırılan Noble grubunu 1 Ocak 2025'te devralmayı tamamladığında, eskiden Singapur borsasında işlem gören bir şirketin kalıntılarını da bünyesine kattı.[11]

2000'de Gennady Timchenko ve Torbjörn Törnqvist tarafından kurulan Gunvor'un merkez ofisi Cenevre'de, kayıtlı merkezi Lefkoşa'dadır. Singapur başlıca ticaret merkezlerinden biridir. Şirket 2025 mali yılı için 144 milyar ABD doları gelir ve 567 milyon ABD doları net kâr açıkladı.[12] Genel merkezi Baar'da, kayıtlı merkezi Jersey'de bulunan Glencore, Mayıs 2011'den bu yana Londra'da borsaya kotedir ve 2025 için 247,5 milyar ABD doları gelir açıkladı.[13] 2004'te Cenevre'de Marco Dunand ve Daniel Jaeggi tarafından kurulan Mercuria'nın yerleşim yeri Cayman Adaları'dır. 2016'da ChemChina şirketin yüzde 12'lik bir payını satın aldı. Bu, Çin devlet sermayesinin bağımsız şirketlere girişinin erken bir işaretiydi.[14]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bu şirketler ortak bir model paylaşır. Her biri tüzel kişiliklerini birden fazla yargı alanına yayar, stratejik yönetimini kıdemli ortaklarının yaşadığı yere yerleştirir ve saat dilimi ile piyasanın gerektirdiği her yerde bölgesel alım satım masaları kurar. Singapur bu modelin Asya düğümüdür. Trafigura için ise grubun hukuki zirvesi hâline de gelmiştir.

Büyük tarım şirketleri: Cargill, Louis Dreyfus ve Bunge

Büyük Batılı tarım tüccarları da aynı mantığı izledi. 1851'de Alsas'ta kurulan ve genel merkezi Rotterdam'da bulunan Louis Dreyfus Company, Singapur ve Pekin'i başlıca ofisleri arasında sayar. Şirket hâlâ kurucusunun aile torunlarına aittir. Abu Dabi devlet holding şirketi ADQ ise yüzde 45'ine sahiptir.[15] Yaklaşık yüzde 88'i Cargill ailesine ait olan Cargill, 2025 için 154 milyar ABD doları gelir açıkladı.[16] Bugün Cenevre'de kurulu olan ve St. Louis'den yönetilen Bunge, Viterra ile birleşmesini Temmuz 2025'te tamamladı.[17]

Bu gruplar için Singapur, işlerinin Asya tarafının doğal üssüdür. Endonezya ve Malezya'dan palm yağı alır, Çin'e ve Güneydoğu Asya'ya tahıl ve yağlı tohum satar, bölgede ezme ve rafinaj tesisleri işletir ve Hint Okyanusu ile Pasifik boyunca gemi kiralarlar. Enterprise Singapore en büyük beş tarım işletmesi grubunun şehirde bulunduğunu belirtir ve Singapur'u dünyanın ikinci büyük tarım ticareti merkezi olarak tanımlar.[18] Kurum en büyük merkezin adını vermez. Sıralama, tarımsal ticaret faaliyetinin nasıl ölçüldüğüne bağlıdır.

Orta ölçekli tüccarlar ve uzmanlar

Küresel şirketler ile Asyalı şampiyonlar arasında geniş bir orta ölçekli ve uzman tüccar topluluğu yer alır. Bazıları kömür, gübre, petrokimya ürünleri, rafine metaller ya da pirinç gibi tek bir ürünün ticaretini yapar. Diğerleri, örneğin Endonezya ile Çin arasında ya da Körfez ile Güney Asya arasında tek bir koridora hizmet eder. Birçoğu, bir müşteri portföyü ve uzmanlık gerektiren bir beceriyle ayrılan büyük şirketlerin eski çalışanları tarafından kurulmuştur. Sahipleri çoğu zaman Çin, Hindistan, Endonezya ya da Avrupa'dan aileler veya küçük ortak gruplarıdır. Bunların Singapur şirketi sıklıkla tüm işin faal ana şirketidir.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bu şirketler ticaret merkezine yoğunluğunu kazandırır. Büyük şirketlerle aynı bankaları, gözetim şirketlerini, aracıları, deniz acentelerini ve hukuk bürolarını kullanırlar. Bu da hizmet sağlayıcıların iş hacmini korur ve sabit maliyetlerini dağıtır. Aynı zamanda topluluğun en kırılgan kesimidir. Sermayeleri, finanse ettikleri yüklerin değerine oranla incedir. Bu nedenle banka kredisine büyük ölçüde bağımlıdırlar. H. Kısım, I. Bölüm'ün anlattığı gibi bankalar 2020'den sonra emtia finansmanı risklerini azalttığında, etkiyi ilk hissedenler orta ölçekli tüccarlar oldu. Bazıları alternatif kredi verenlere, ticaret finansmanı fonlarına ya da daha büyük ortakların kredi hatlarına yöneldi. Diğerleri birleşti ya da kapandı.

Singapur ofisi ne yapar

Küresel bir şirketin Singapur ofisi genellikle birkaç işlevi bir araya getirir. Tüccarları, Asya içinde ya da Asya ile diğer bölgeler arasında taşınan yükleri alıp satar. Mallar çoğu zaman Singapur'a hiç uğramaz. Operasyon ekibi gemi kiralar, depolama ve harmanlamayı düzenler ve teslimatları planlar. Bir kredi ve risk ekibi Asyalı karşı tarafları değerlendirir ve riskleri izler. Bir finans ekibi şehrin bankalarıyla akreditifleri ve H. Kısım, I. Bölüm'de incelenen teminat tabanlı kredi (borrowing base) imkânlarını müzakere eder. Uyum personeli karşı tarafları, yükleri ve gemileri yaptırım listelerine karşı tarar. H. Kısım, IV. Bölüm bu görevin önemini anlatır.

Küresel Tüccar Programı, indirimli oranların şartı olarak bu ekonomik varlığın büyük bölümünü arar. Bu nedenle ofis şehirde gerçek ticaret, risk ve yönetim işlevleri yerine getirmelidir. Büyük şirketlerde Singapur aynı zamanda bölgesel yönetime de ev sahipliği yapar. Asya sorumlusu şehirde oturur ve Cenevre'deki, Londra'daki ya da bizzat Singapur'daki bir grup yöneticisine bağlıdır. Bu yapı Singapur ofisine Asya portföyü üzerinde gerçek bir karar yetkisi verir. Sermaye tahsisi ve genel risk limitleri ise genellikle grupta kalır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Notlar

1. Enterprise Singapore, “Why Singapore: Trade”, enterprisesg.gov.sg (erişim tarihi: Kasım 2026): Singapur’da bulunan “Top 10 global energy traders”; varlık gösteren “Three of the top five iron ore producers globally”. ↩
2. Enterprise Singapore, “About the Global Trader Programme (GTP)”, enterprisesg.gov.sg (erişim tarihi: Kasım 2026): beş yıl süreyle “a concessionary tax rate of 5%, 10% or 15% on qualifying income”; başvuru sahipleri önemli ticari faaliyetler, nitelikli uzmanlar ve stratejik yönetim, uyum ve risk yönetimi gibi stratejik işlevler taahhüt eder. ↩
3. Enterprise Singapore, “Why Singapore: Trade”, enterprisesg.gov.sg (erişim tarihi: Kasım 2026): “~350 global traders anchored in Singapore”; “US$1.9t in offshore trade”; 2030’a kadar “double offshore trade” hedefi. ↩
4. Wikipedia, “Trafigura” (erişim tarihi: Kasım 2026): “formed in Geneva by Claude Dauphin and Eric de Turckheim in 1993”; diğer kurucu ortaklar Graham Sharp, Antonio Cometti, Daniel Posen ve Mark Crandall. ↩
5. Wikipedia, “Trafigura” (erişim tarihi: Kasım 2026): Trafigura Group Pte. Ltd., genel merkezi Singapur’da Ocean Financial Centre’da; bölgesel merkezler Cenevre, Houston, Montevideo ve Mumbai. ↩
6. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie G, chapitres II et VI: Trafigura’nın genel merkezi Singapur’dadır, “bien qu’une grande partie de ses activités se déroule à Genève”. ↩
7. Wikipedia, “Trafigura” (erişim tarihi: Kasım 2026): “wholly owned by approximately 1,400 of its employees”; Richard Holtum Ocak 2025’ten itibaren genel müdür; Claude Dauphin’in yerine geçen Jeremy Weir 2025’te Grup Başkanı görevini üstlenir; Dauphin’in Eylül 2015’te ölümü. Wikipedia, “Trafigura” (erişim tarihi: Kasım 2026), bilgi kutusu: 2025 mali yılı için 240,3 milyar ABD doları gelir ve 2,67 milyar ABD doları net kâr; yaklaşık 12.000 çalışan (2025). ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

8. Wikipedia, “Trafigura” (erişim tarihi: Kasım 2026): FCPA’nın rüşvetle mücadele hükümlerini ihlal etmek için ortak anlaşma suçlamasının 28 Mart 2024’te kabul edilmesi, yaklaşık 127 milyon ABD doları; Ocak 2025’te İsviçre Federal Ceza Mahkemesi tarafından “not having sufficient systems in place to prevent bribery” gerekçesiyle mahkûmiyet, 3,3 milyon ABD doları para cezası ve 145,6 milyon ABD doları tazminat; itiraz yoluna başvuruldu, karar henüz kesinleşmedi. ↩
9. Wikipedia, “Vitol” (erişim tarihi: Kasım 2026): 1966’da Rotterdam’da Henk Viëtor tarafından kuruldu; Vitol Asia Pte Ltd Nisan 1990’da kuruldu ve genel merkezi Singapur’da; Mike Muller 10 Eylül 2019’dan bu yana Vitol Asia’nın genel müdürü. ↩
10. Wikipedia, “Vitol” (erişim tarihi: Kasım 2026): en büyük faaliyetler Cenevre, Houston, Londra ve Singapur’da; 2024’te Londra, Cenevre, Singapur ve Houston’da yaklaşık 450 kıdemli ortak. Wikipedia, “Vitol” (erişim tarihi: Kasım 2026): günde 7,3 milyon varilden fazla petrol ve petrol ürünü; 2025 geliri 343 milyar ABD doları, net kâr 4,2 milyar ABD doları, toplam özkaynak 29,1 milyar ABD doları. ↩
11. Wikipedia, “Noble Group” (erişim tarihi: Kasım 2026): “On the 1 January 2025 Noble was fully acquired by Vitol”; Wikipedia, “Vitol” (erişim tarihi: Kasım 2026): Noble Resources’un devralınması Ocak 2025’te tamamlandı. ↩
12. Wikipedia, “Gunvor (company)” (erişim tarihi: Kasım 2026): 2000’de kuruldu; merkez ofisi Cenevre’de, kayıtlı merkezi Lefkoşa’da; Singapur başlıca ticaret merkezlerinden biri; 2025 mali yılı geliri 144 milyar ABD doları, net kâr 567 milyon ABD doları. ↩
13. Wikipedia, “Glencore” (erişim tarihi: Kasım 2026): genel merkezi Baar’da, kayıtlı merkezi Saint Helier, Jersey’de; Mayıs 2011’de Londra Menkul Kıymetler Borsası’nda kote oldu; 2025 geliri 247,535 milyar ABD doları. ↩
14. Wikipedia, “Mercuria Energy Group” (erişim tarihi: Kasım 2026): 2004’te Marco Dunand ve Daniel Jaeggi tarafından kuruldu; merkezi Cenevre’de, 37 ofisi daha var; yerleşim yeri Cayman Adaları; ChemChina 2016’da yüzde 12’lik bir pay satın aldı. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

15. Wikipedia, “Louis Dreyfus Company” (erişim tarihi: Kasım 2026): 1851’de Alsas’ta kuruldu; merkez ofisi Rotterdam’da; Singapur ve Pekin başlıca ofisleri arasında; “His descendants still own the company to this day”; ADQ yüzde 45’in sahibi olarak gösteriliyor. ↩

16. Wikipedia, “Cargill” (erişim tarihi: Kasım 2026), bilgi kutusu: sahibi “Cargill family (88%)”; gelir 154 milyar ABD doları (2025). ↩

17. Wikipedia, “Bunge Global” (erişim tarihi: Kasım 2026): “incorporated in Geneva, Switzerland, and headquartered in St. Louis, Missouri”; Viterra ile birleşme Temmuz 2025’te tamamlandı. ↩

18. Enterprise Singapore, “Why Singapore: Trade”, enterprisesg.gov.sg (erişim tarihi: Kasım 2026): “The top five agri-business giants globally, making Singapore the world’s 2nd largest agri-trading hub”. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com